

मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळामार्फत
संक्रमण शिबिराच्या तसेच बृहतसूचीमार्फत होणा-या
गाळयांचे वाटप करण्याच्या कार्यपध्दतीमध्ये
सुधारणा करण्याकरिता समिती गठित
करण्याबाबत.....

महाराष्ट्र शासन
गृहनिर्माण विभाग
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.९७/दुवपु-२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १७ जानेवारी, २०२३

प्रस्तावना :

म्हाड अधिनियम १९७६ मधील प्रकरण ८ मध्ये नमूद केलेल्या कलम ७६ ते कलम १०३ मधील तरतूदीनुसार मुंबई बेटावरील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या उपकरप्राप्त इमारतींची दुरुस्ती तसेच काही विशिष्ट परिस्थितीमध्ये त्यांचे भूसंपदान करण्यात येते. जुन्या उपकरप्राप्त इमारती धोकादायक म्हणून घोषित झाल्यावर अथवा दुरुस्ती पलीकडे असल्यास भाडेकरू/रहिवाश्यांचे स्थलांतर मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाच्या अखत्यारीतील संक्रमण शिबीरात करण्यात येते. त्याचप्रमाणे मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळामार्फत धोकादायक, जीर्ण इमारती तसेच दुरुस्तीपलीकडे असलेल्या, कोसळलेल्या इमारतीमधील रहिवाश्यांना वेळोवेळी तात्पुरता संक्रमण निवारा उपलब्ध करून देण्यात येतो. सदरचे वितरण सहमुख्य अधिकारी/ दुवपू मंडळ यांचे मान्यतेने करण्यात येते. याशिवाय मुंबई शहरातील अरुंद भूखंड, आरक्षण, विकास नियंत्रण नियमावलीतील तरतूदी, रस्ता रुंदीकरण इत्यादींमुळे बाधित झालेल्या इमारतींच्या जागी पुनर्रचीत इमारत होऊ शकणार नसल्याने या इमारतीमधील भोगवटादारांना बृहतसूचीवर (Master List) घेण्यात येते.

मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळकडे विकास नियंत्रण नियमावली विनियम ३३(७) अंतर्गत अतिरिक्त बांधकाम क्षेत्रफळाच्या माध्यमातून विविध आकारमानाची घरे प्राप्त होत असतात. सदरहू घरांचे वितरण हे बृहतसूचीतील पात्र व्यक्तींना करणे अपेक्षित आहे. तथापि, शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, मुळ लाभार्थी अजूनही गाळा मिळण्यापासून वंचित आहेत. यामुळे मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळामार्फत संक्रमण शिबिराच्या तसेच बृहतसूचीमार्फत होणा-या गाळयांचे वाटप करण्याच्या कार्यपध्दतीमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :

मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळामार्फत संक्रमण शिबिराच्या वाटपाच्या कार्यपद्धतीमध्ये तसेच बृहतसूचीमार्फत होणा-या गाळ्यांचे वाटप करण्याच्या कार्यपद्धतीमध्ये सुधारणा करण्यासाठी शासनास शिफारस करण्याकरीता पुढीलप्रमाणे समिती गठित करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे :-

अ.क्र.	सदस्य	पद
१.	श्री.सुरेश कुमार, सेवानिवृत्त भा.प्र.से	अध्यक्ष
२.	आमंत्रित व्यक्ती (दोन किंवा तीन)	सदस्य
३.	सहमुख्य अधिकारी, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ, मुंबई	सदस्य सचिव

निवड समितीच्या अध्यक्षांनी शासनाच्या मान्यतेने आमंत्रित सदस्यांची निवड करावी.

२. सदर समितीने खालील मुद्द्यांसंदर्भात अभ्यास करून अंतिम अहवाल शासनास सादर करावा:-

- I. बृहतसूची बनविणे व गाळ्यांचे वितरण याबाबत सध्या होत असलेल्या तक्रारींचा अभ्यास करून सध्याच्या कार्यपद्धतीमधील त्रुटी तपासणे.
- II. बृहतसूचीवरून गाळे वाटप करतांना अनियमितता कमी करण्यासाठी अनुसरावयाची कार्यपद्धती.
- III. भाडेकरू/रहिवाशी यांना गाळे वाटप करतांना ज्येष्ठतासूची तयार करण्याच्या कार्यपद्धतीमध्ये सुधारणा.
- IV. भाडेकरू/रहिवाशी यांना बृहतसूचीमधील सदनिका वितरीत करण्याची कार्यनियमावली, उपायोजना सुचविणे.
- V. बृहतसूची समितीची कार्यपद्धती सुधारणे.
- VI. भाडेकरू/रहिवाशी यांनी अर्ज करण्यापासून ते गाळा मिळण्यापर्यंतची संपूर्ण प्रक्रीया संगणकीय प्रणालीद्वारे करणे संदर्भात कार्यप्रणाली सुचविणे बाबत शिफारशी करणे.
- VII. संक्रमण शिबीरांच्या गाळ्यांचे वितरणाबाबत सध्या होत असलेल्या तक्रारींचा अभ्यास करून सध्याच्या कार्यपद्धतीमध्ये सुधारणा सुचविणे.

सदर समितीने बृहतसूचीमधील गाळ्यांची वितरण पध्दती पारदर्शक, सर्वसामान्यांस वापरण्यास सोपी करण्याबाबत आपल्या शिफारशीचा अहवाल १ महिन्यात शासनास सादर करणे आवश्यक राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२३०११७१६२२५००८०९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अजित कवडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. सभापती / मा. उपसभापती विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
- ३) मा. अध्यक्ष / मा. उपाध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
- ४) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
- ७) मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
- ८) मा. मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, म्हाडा, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
- ११) श्री. सुरेश कुमार, सेवानिवृत्त भा.प्र.से.
- १२) मुख्य अधिकारी, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई
- १३) मुख्य अधिकारी, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
- १४) उप सचिव/अवर सचिव, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई .
- १५) निवडनस्ती (दुवपु-२).